PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

ÁREA DE RELIXIÓN E MORAL CATÓLICA

2º,4º E 6º EDUCACIÓN PRIMARIA

C.E.I.P PLURILINGÜE VÍCTOR LÓPEZ SEOANE

CURSO 2022/2023

María Josefa Tuset García

INDICE

1. **Lexislación**
2. **Introdución. Contextualización do Centro.**
3. **Obxectivos xerais de Educación Primaria.**
4. **Contribución da área ao desenvolvemento das competencias básicas.**
5. **Análise e valoración das aprendizaxes imprescindibles que se impartiron e das que no se impartiron no curso 2019/2020.**
6. **Vinculación entre obxectivos, secuenciación e temporalización de contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e grao mínimo de secuenciación de cada un. Competencias clave. Elementos transversais, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.**
    a. **Programación Didáctica de Educación Primaria.**

7. **Criterios metodolóxicos e estratexias didácticas xerais para utilizar na área.**
8. **Medidas de atención á diversidade e inclusión.**
9. **Procedemento para a Avaliación Inicial.**
10. **Procedemento de Avaliación Continua.**
11. **Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente.**
12. **Indicadores de logro para avaliar a programación didáctica.**

1.LEGISLACION.

A lexislación que se empregará como referente para a realización desta programación será:

- Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (LOMCE).
- Proxectos, decretos e ordes que desenvolvan a LOMCE.
- Real Decreto 126/2014, do 28 de febreiro, polo que se establecen o Currículo Básico da Educación Primaria.
- Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.

- Orde do Ministerio de Educación, de 21 de xaneiro de 2015 pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da Educación Primaria, a Educación Secundaria Obrigatoria e o Bacharelato.

- Resolución do 11 de febreiro do 2015, polo que se publica o currículo da ensinanza da Relixión Católica da Educación Primaria e Secundaria.
- Os estándares de aprendizaxe e clasificación do Secretariado da Comisión Episcopal da Ensinanza, que aínda que non están publicados no CRCP de 2015, o seu obxectivo é: "ofrecer un ficheiro de referencia na que se clasifican por rango os diferentes estándares de cada curso intentando delimitar os logros da aprendizaxe".

2. INTRODUCCIÓN. CONTEXTUALIZACIÓN DO CENTRO.

A programación didáctica que presento é a adaptación do currículo oficial aprobado pola Comisión de Ensino e Catequese e propón, cun carácter estable, un plan de actuación operativo para un grupo de alumnos concreto (2º, 4º e 6º de Educación Primaria do CEIP plurilingüe Víctor López Seoane situado na cidade de A Coruña, no barrio de Monte Alto, Vía Ártabra s/n.) e para un tempo determinado, o curso escolar 2022-2023.

A ensinanza da relixión católica nos centros escolares axudará aos estudantes a adoptar unha actitude de apertura ao sentido relixioso da vida e ampliar os espazos

da racionalidade. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos de 1948 recoñece a liberdade relixiosa das persoas e dos pobos. Pola súa parte, a Constitución Española non só recoñece a liberdade relixiosa, senón que tamén garante “o dereito que asiste os pais para que os seus fillos reciban a formación relixiosa e moral que estea de acordo coas súas conviccións” no artigo 27.3. Un dereito que tamén forma parte de tratados internacionais recoñecidos por España, como o Pacto Internacional de Dereitos Económicos Sociais e Culturais no seu artigo 13.3 e a Carta dos Dereitos Fundamentais da Unión Europea, no artigo 14.3, entre outros.

A Igrexa, como se recolle no número 2 da *Gravissimun Educationis*, realizou continuos esforzos para favorecer que a formación relixiosa se imparta no ámbito escolar, como contribución decisiva á formación integral da persoa. Por ese motivo, a Santa Sede subscribiu un Acordo Internacional co Estado Español sobre Ensinanza e Asuntos Sociais, asinado o 3 de xaneiro de 1979, onde se lle outorga a competencia para elaborar o currículo da materia de Relixión e Moral Católica á xerarquía eclesiástica (art. 6). Polo que, a relixión católica pretende contribuír á educación integral do estudante en dúas direccións. Por unha banda, responde á dimensión relixiosa de todo ser humano e, pola outra, introdúceo na realidade á luz dunha hipótese ofrecida por unha historia e unha tradición.

Das claves pedagóxicas desta programación quero destacar:

- Unha formación integral, na cal o alumnado comprenda a importancia do coidado da creación, dos demais e de si mesmos.
- Diferentes actividades para traballar as intelixencias múltiples.
- As aprendizaxes significativas na área de relixión articúlanse xunto ás doutras materias para dotar os alumnos de coñecementos “útiles” na súa vida cotiá, usando metodoloxías que promoven o desenvolvemento das competencias básicas.
- Deseñarei itinerarios personalizados que se adapten con flexibilidade aos diferentes ritmos de aprendizaxe e ás circunstancias do grupo, mediante estratexias de aprendizaxe cooperativa e o uso de ferramentas TIC .

3. OBXECTIVOS XERAIS DE EDUCACIÓN PRIMARIA.

O finalizar a educación primaria pretendese que o alumnado desenvolva os seguintes obxectivos:

J. Coñecer, apreciar e respectar o patrimonio cultural - relixioso como expresión da fe católica. (Competencia cultural e histórica, Competencia para a comunicación lingüística).

K. Comprender e valorar o sentido sagrado, festivo, cultural e celebrativo das festas e os seus ritos, especialmente na liturxia da Igrexa. (Competencia cultural e histórica, Competencia para a comunicación lingüística).

L. Coñecer a Biblia e identificar o sentido dalgúns textos básicos como Palabra de Deus. (Competencia cultural e histórica, Competencia para a comunicación lingüística, Aprender a aprender).

M. Comprender a relación intrínseca entre os valores básicos do ser humano e a acción creadora de Deus Pai. (Competencia humanizadora, Competencia social e cívica, Aprender a aprender).

N. Valorar a novidade do amor de Deus que nos salva do pecado e da morte, polo seu Fillo Xesús. (Competencia de sentido transcendente, Competencia humanizadora).

O. Descubrir en Xesús o fundamento para un estilo de vida cristián. (Competencia humanizadora, Competencia social e cívica, Competencia de sentido transcendente).

P. Identificar a Igrexa nas súas manifestacións e o servizo eclesial prestado polos apóstolos e polos seus sucesores. (Competencia social e cívica, Competencia de sentido transcendente, Competencia humanizadora).

Q. Recoñecer os valores cristiáns xa presentes nas figuras bíblicas máis destacadas da historia da Salvación.(Competencia ético-moral, Competencia humanizadora).

R. Valorar a relación entre a fe e o comportamento cristián, coñecendo as raíces e o sentido da acción e do compromiso cristián. (Competencia humanizadora, Competencia ético - moral, Competencia sentido transcendente).

S. Descubrir a relación entre o destino eterno do home e a realidade temporal na que está a vivir, apreciando a vitoria de Cristo sobre a morte. (Competencia de sentido transcendente, Aprender a aprender).

4. CONTRIBUCIÓN DA ÁREA AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS BÁSICAS.

Na área de Relixión Católica incidiremos no adestramento de todas as competencias de xeito sistemático facendo fincapé nos descritores máis afíns á área.

- Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.

O desenvolvemento desta competencia contribúe á valoración ética do uso da ciencia e da tecnoloxía. Á súa vez, apoia e dá sentido ás habilidades e ás destrezas relacionadas coa ecoloxía que se adquiren desde a devandita competencia. Esta área posibilítanos iluminar as respostas e as solucións aos problemas que xorden na interacción do ser humano con todo o relacionado co ámbito da ciencia e a tecnoloxía.

Os descritores que traballaremos fundamentalmente serán:

- Interactuar co contorno natural de xeito respectuoso.
- Respectar e preservar a vida dos seres vivos do seu contorno.
- Tomar conciencia dos cambios producidos polo home no contorno natural e as repercusións para a vida futura.
- Desenvolver e promover hábitos de vida saudable en canto á alimentación e ao exercicio físico.
- Recoñecer a importancia da ciencia na nosa vida cotiá.
- Identificar e manipular con precisión elementos matemáticos (números, datos, elementos xeométricos...) en situacións cotiás.
- Aplicar os coñecementos matemáticos para a resolución de situacións problemáticas en contextos reais e en calquera materia.
- Aplicar as estratexias de resolución de problemas a calquera situación problemática.

- Comunicación lingüística

Para un bo desenvolvemento desta competencia nesta área, a utilización dos diversos modos de comunicación será fundamental xa que o diálogo da fe coa cultura esixe adestrarse na escoita da Palabra de Deus, a exposición de cada un dos contidos coas súas argumentacións adecuadas ás diferentes idades do alumnado. Por iso, será decisivo dotar os alumnos de ferramentas co fin de que cheguen a dominar a competencia comunicativa en todas as súas facetas.

Os descritores que utilizaremos serán:

• Captar o sentido das expresións orais: ordes, explicacións, indicacións, relatos...

• Comprender o sentido dos textos escritos.

• Gozar coa lectura.

• Expresar oralmente de xeito ordenado e clara calquera tipo de información.

• Compoñer distintos tipos de textos creativamente con sentido literario.

• Respectar as normas de comunicación en calquera contexto: quenda de palabra, escoita atenta ao interlocutor,…

• Manexar elementos de comunicación non verbal, ou en diferentes rexistros en diversas situacións comunicativas.

• Utilizar os coñecementos sobre a lingua para buscar información e ler textos en calquera situación.

- Competencia dixital

Nesta área posibilitarásenos manexar ferramentas desde un sentido ético e de responsabilidade para poder acceder ás distintas fontes que nos faciliten coñecer e afondar nesta materia. Será fundamental traballar desde fontes fiables que favorezan a claridade de contidos para crear no alumnado unha base sólida e cheguen a xerar os seus propios criterios sobre diferentes contextos nos que se poidan desenvolver.

Na área de Relixión Católica adestraremos os seguintes descritores:

• Empregar distintas fontes para a busca de información.

• Seleccionar o uso das distintas fontes segundo a súa fiabilidade.

• Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento.

• Comprender as mensaxes elaboradas en códigos diversos.

• Actualizar o uso das novas tecnoloxías para mellorar o traballo e facilitar a vida diaria.

• Aplicar criterios éticos no uso das tecnoloxías.

- Conciencia e expresións culturais

Esta competencia relaciónase cos seus aspectos de coñecemento e valoración de toda a expresión artística, simbólica, histórica, de costumes, ritos, festas, valores, modos de vida... O alumnado verase enriquecido cos valores que leva consigo o feito relixioso en toda a súa expresión artística, cultural e estética, teolóxica e vivencial. Con iso contribúe á conservación e á valoración do patrimonio cultural.

Os descritores que adestraremos nesta competencia son:

• Mostrar respecto cara ás obras máis importantes do patrimonio cultural no ámbito mundial.

• Valorar a interculturalidade como unha fonte de riqueza persoal e cultural.

• Expresar sentimentos e emocións desde códigos artísticos.

• Apreciar a beleza das expresións artísticas e no cotián.

• Elaborar traballos e presentacións con sentido estético.

- Competencias sociais e cívicas

Esta competencia recolle todas as formas de comportamento que preparan as persoas para participar dunha forma eficaz e construtiva na vida social e profesional; por iso, dotaremos o alumnado de ferramentas que favorezan e fomenten os valores de respecto, cooperación, solidariedade, xustiza, non violencia, compromiso e participación como piares para a súa formación. Estes valores para fomentar teñen o seu fundamento e referencias cristiás na filiación no amor a Deus.

Os indicadores desta competencia poden facilitar o adestramento de cada un dos descritores que enunciamos a continuación:

• Coñecer e aplicar dereitos e deberes da convivencia cidadá no contexto da escola.

• Desenvolver a capacidade de diálogo cos demais en situacións de convivencia e traballo e para a resolución de conflitos.

• Mostrar dispoñibilidade para a participación activa en ámbitos de participación establecidos.

• Recoñecer a riqueza na diversidade de opinións e ideas.

• Aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores.

• Concibir unha escala de valores propia e actuar conforme a ela.

• Evidenciar preocupación polos máis desfavorecidos e respecto aos distintos ritmos e potencialidades.

• Involucrarse ou promover accións cun fin social.

- Sentido de iniciativa e espírito emprendedor

É fundamental que o alumnado descubra a súa identidade persoal a través dunha apertura ao significado último e global da súa existencia humana. A súa iniciativa persoal dependerá sempre que adestre nun autocoñecemento, en explorar as súas potencialidades, en buscar o sentido a cada unha das cousas que acontecen na súa vida.

O espírito emprendedor do alumno formarase a partir da disposición e actitude que poida dispoñer. Será dotado de destrezas e habilidades para que a transformación social do mundo no que vivimos sexa unha realidade grazas ao espírito de emprendemento do alumno.

Neste caso, os descritores que cumpriría adestrar serían:

• Asumir as responsabilidades encomendadas e dar conta delas.

• Ser constante no traballo superando as dificultades.

• Xestionar o traballo do grupo coordinando tarefas e tempos.

• Contaxiar entusiasmo pola tarefa e a confianza nas posibilidades de alcanzar obxectivos.

• Priorizar a consecución de obxectivos grupais a intereses persoais.

• Xerar novas e diverxentes posibilidades desde coñecementos previos do tema.

• Atopar posibilidades no contorno que outros non ven.

• Mostrar iniciativa persoal para iniciar ou promover accións novas.

- Aprender a aprender

A competencia de aprender a aprender nesta área pode axudar ao alumnado a ser protagonista do seu propio proceso de ensinanza-aprendizaxe como resposta á vontade de Deus de que o ser humano colabore de modo activo e libremente segundo o plan establecido por El.

Nesta área será decisivo o impulso do traballo en equipo polo seu intrínseco sentido comunitario propoñendo un marco de referencia aceptado voluntariamente segundo as súas conviccións, que ha de ser lúcido na busca da verdade e do ben.

Os descritores que utilizaremos para adestrar esta competencia serían:

• Identificar potencialidades persoais como aprendiz: estilos de aprendizaxe, intelixencias múltiples, funcións executivas...

• Desenvolver as distintas intelixencias múltiples.

• Xerar estratexias para aprender en distintos contextos de aprendizaxe.

• Aplicar estratexias para a mellora do pensamento creativo, crítico, emocional, interdependente…

• Desenvolver estratexias que favorezan a comprensión rigorosa dos contidos.

• Planificar recursos necesarios e pasos a realizar no proceso de aprendizaxe.

• Seguir os pasos establecidos e tomar decisións sobre os pasos seguintes en función dos resultados intermedios.

• Avaliar a consecución de obxectivos de aprendizaxe.

- Competencias específicas na área de Relixión e Moral Católica

O ensino relixioso católico estrutúrase a partir de catro dimensións que fundamentan as competencias específicas do ensino relixioso católico.

• Dimensión cultural e histórica. Está presente no ensino relixioso, dado que o patrimonio cultural, histórico e antropolóxico-axiolóxico que gran parte das sociedades recibe do pasado está vertebrado por contidos relixiosos.

• Dimensión ético-moral. Esta dimensión fai posible a maduración na responsabilidade, o exercicio da solidariedade e da caridade. Todo iso fundamentado na Palabra e nos feitos de Xesucristo.

• Dimensión humanizadora. Faculta o alumno para dar resposta ás súas interrogantes máis radicais, facendo á súa vez posible a formación de homes e mulleres conscientes, críticos, libres e creadores.

• Dimensión epistemolóxica. Os seus contidos son saberes cunha fundamentación e cunha metodoloxía científica propia, implantados con rigor e tradición no noso contorno cultural.

5. ANALISE E VALORACION DAS APRENDIZAXES IMPRESCINDIBLES QUE IMPARTIRON E DAS QUE NO SE IMPARTIRON NO CURSO 2021/2022.

Nos primeiros días/semanas de clase farase unha avaliación inicial dos distintos grupos para comprobar o nivel do alumnado partindo das actas finais e dos informes de avaliación do curso anterior. Tamén se realizarán probas para avaliar o estado dos coñecementos, as dificultades e as necesidades de atención educativa e a situación emocional do alumnado para tomar as decisións de actuación.
Os instrumentos de avaliación serán fundamentalmente listaxes de control e listas de verificación e a análise das actividades desenvolvidas nos primeiros días.
Recollidos os datos da avaliación determinarase as aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso anterior e os estándares que requiran un tratamento máis intenso de cara a garantir un aproveitamento axeitado deste curso.

6. VINCULACIÓN ENTRE OBXECTIVOS, SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN DE CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E GRAO MINIMO DE SECUENCIACIÓN DA CADA UN. ELEMENTOS TRANSVERSAIS, INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

*PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA DE EDUCACIÓN PRIMARIA.

RELIXIÓN 2º EDUCACIÓN PRIMARIA						
1º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
Bloque 1. O sentido relixioso do home						
A C D	B1.Os bos amigos escóitanse, axúdanse e divírtense xuntos. B1.Situación de acollida a un acabado de chegar a clase. B1.Deus, pai da humanidade, quere a nosa felicidade.	B1.Identificar na propia vida o desexo de ser feliz. B1.Recoñecer a incapacidade da persoa para alcanzar en por ela a felicidade. B1. Apreciar a bondade de Deus Padre que creou o home con este desexo de felicidade. B1.Identificar boas maneiras de acoller novo compañeiro/a. B1.Sinalar e valorar as accións correctas dos bos amigos. B1.Participar activamente nas conversas e actividades de grupo. B1.Amosarse acolledor cara aos que acaban de chegar.	RCB1.Toma conciencia e expresa Os momentos e as cousas que o fan feliz a el e ás persoas do seu contorno. RCB1.Descubre e nomea situacións nas que necesita as persoas, e sobre todo a Deus, para vivir. RCB1.Valora e agradece que Deus o crease para ser feliz. RCB1.Identifica e representa graficamente os dons que Deus lle fai ao home na creación. RCB1.Expresa, oral e xestualmente, de forma sinxela, a	-Extrae a idea principal. -Elabora un resumo. -Intervén axeitadamente nas conversas. -Escoita a opinión dos demais	CCL CSC CCEC CAA CSIEE	Comprensión e expresión, oral e escrita. Valores

RELIXIÓN 2º EDUCACIÓN PRIMARIA						
1º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
			gratitude a Deus pola súa amizade.			
Bloque 2. A revelación: Deus intervén na historia						
A C D F	B2.A Biblia narra o que Deus fixo na historia. B2.Deus actúa na historia. A amizade de Deus cos Patriarcas B2.Os patriarcas Noé e Moisés, exemplos de confianza en Deus. B2.Os cristiáns son felices amando a Deus e os demais. B2.A Biblia. Estrutura da Biblia. B2.A confianza.	B2.Identificar a acción de Deus na historia en relatos bíblicos. B2.Coñecer e valorar na vida dos Patriarcas os trazos de Deus Pai. B2.Identificar as actitudes de confianza e valoralas como crecemento persoal. B2.Explicar os relatos bíblicos de Noé e Moisés utilizando o vocabulario aprendido na unidade B2.Recoñecer e apreciar que Deus busca sempre a salvación do home. B2. Valorar o exemplo de confianza en Deus dos personaxes de Noé e Moisés. B2.Amosar unha actitude de amor e entrega aos demais no momento de ensinar algún coñecemento adquirido. B2.Divertirse en xogos e reflexionar con sinceridade sobre a súa actitude neles.	RCB2.Coñece, memoriza e reconstrúe relatos bíblicos da acción de Deus na historia. RCB2.Selecciona e representa distintas escenas bíblicas da acción de Deus na historia. RCB2.Asocia expresións e comportamentos dos Patriarcas nos relatos bíblicos a través de recursos interactivos. RCB2.Dramatiza momentos da vida dos Patriarcas onde se expresa protección, o coidado e o acompañamento de Deus. RCB2.Escoita e describe coas súas palabras momentos nos que Deus axuda o pobo de Israel.	-Interpreta información. -Elabora un resumo. -Elabora exposicións orais. -Intervén axeitadamente nas conversas.	CCL CSC CAA CSIEE	Comprensión e expresión, oral e escrita. Valores
Bloque 3. Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación						
A B C F H	B3.O Advento, espera do cumprimento da promesa de salvación. B3.As celebracións do Nadal B3.O Nadal: nacemento do Salvador.	B3.Aprender o significado do tempo de Advento. B3.Identificar o significado profundo do Nadal: presenza do amor de Deus polas persoas.	RCB3.Identifica os signos de Advento como tempo de espera. RCB3.Recoñece e valora a necesidade da espera como actitude cotiá da vida.	-Selecciona Información relevante. -Intervén axeitadamente nas conversas.	CCL CSC CCA CCEC	Comprensión e expresión, oral e escrita. Valores

RELIXIÓN 2º EDUCACIÓN PRIMARIA						
1º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
	B3.A mensaxe do Nadal. B3.Sentido da coroa de Advento. B3.Actitudes e actividades dos cristiáns no Nadal. B3.Elementos simbólicos: a estrela do Nadal. B3. ARTE: unha panxoliña.	B3.Explicar de forma ordenada e coherente o relato do nacemento de Xesús e a adoración dos Magos. B3.Describir e respectar prácticas relixiosas relacionadas co Nadal e o seu sentido utilizando o vocabulario relixioso aprendido. B3.Apreciar a mensaxe do Nadal como a presenza do amor de Deus ás persoas. B3.Recoñecer a raíz celebrativa da festa cristiá e valorar a súa preparación. B3.Saber situar algúns símbolos relixiosos nas festas do seu contorno.	RCB3.Coñece o relato do nacemento de Xesús e descubre na actitude e palabras dos personaxes o valor profundo do Nadal.	-Participa en Dramatización. -Valora e goza no Nadal.	CAA CSIEE	

RELIXIÓN 2º EDUCACIÓN PRIMARIA						
2º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
Bloque 2. A revelación: Deus intervén na historia						

RELIXIÓN 2º EDUCACIÓN PRIMARIA						
2º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
A C D F	B2.Deus proponlle ao home un camiño de encontro con él. B2.Relatos bíblicos: A tempestade calmada. B2.A confianza nos seres queridos e en Deus. B2.Xesús ensina a confiar en Deus Pai. B2. O Noso pai Pintura de Xesús e os apóstolos. B2.ARTE: Unha pintura de Xesús calmando atormenta.	B2.Recoñecer e apreciar que Deus busca sempre a salvación do home. B2.Describir prácticas relixiosas: a oración e o compromiso. B2.Distinguir personaxes bíblicos significativos como a persoa de Xesús como digno de imitación. B2.Sacar conclusións da ensinanza de Xesucristo. B2.Reproducir o relato da tempestade calmada e relacionalo coa ensinanza de Xesús. B2.Comprender que Cristo amosa o seu amor presentándose como camiño para chegar a Deus. B2.Amosar unha actitude caritativa cara ás persoas que sofren. B2.Describir os elementos que aparecen nunha pintura sobre Xesús e identificar o tema central da obra.	RCB2.Coñece, memoriza e reconstrúe relatos evanxélicos sobre o interese de Deus polo ben dos homes. RCB2.Selecciona e representa distintas escenas evanxélicas sobre a acción de Deus a través de Xesús.	-Extrae a idea principal. -Interpreta informació n relevante. -Elabora exposicións orais. -Escoita a opinión dos demais.	CCL CSC CCA CAA CSIEE	Comprensión e expresión, oral e escrita. Valores
Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa						
A C F G	B4.A cruz, símbolo dos cristiáns.	B4.Sacar conclusións dalgunhas parábolas básicas no ensino de Xesucristo.	RCB4.Coñece e explica coas súas palabras o sentido do Bautismo.	-Extrae a idea principal. -Elabora exposicións orais.	CCL CSC CCA CAA	Comprensión e expresión, oral e escrita. Valores

RELIXIÓN 2º EDUCACIÓN PRIMARIA						
2º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
I	B4.Resolución de conflitos. B4.Asimilación da cruz como símbolo dos cristiáns e cristiás. B4.SIMBOLOXÍA: a auga e o aceite no Bautismo. B4.O Bautismo: incorporación á Igrexa. B4.SIMBOLOXÍA do Bautismo: auga, aceite e luz.	B4.Recoñecer o Bautismo como medio para formar parte da Igrexa. B4.Observar e comprender os signos presentes na liturxia bautismal. B4.Explicar o significado de Símbolos cristiáns. B4.Saber situar algún símbolos relixiosos do seu contorno. B4.Amosar unha actitude cristiá baseada no amor.	RCB4.Identifica os pais, padriños, presbíteros, bautizados como pobo xerado por Xesús. RCB4.Asocia os elementos materiais da auga, a luz e o óleo ou aceite co seu significado sacramental.	-Escoita a opinión Dos demais.	CSIEE	
Bloque 1. O sentido relixioso do home						
A C D	B1. Ordenación de relatos bíblicos. B1.A equivocación e o perdón. • Deus, pai da humanidade, quere a nosa felicidade: perdóanos e ensínanos a perdoar. • Desenvolvemento da empatía e expression de sentimentos	-Reproducir o relato do Pai Bo e o fillo estragador e relacionalo coa ensinanza de Xesús. -Sacar conclusións dalgunhas parábolas básicas na ensinanza de Xesucristo. -Comprender que Cristo é o camiño para chegar a Deus. -Saber aplicar os mandamentos da lei de Deus á vida cotiá. -Participar activamente nas actividades de grupo. -Amosarse aberto a darse conta	* Toma conciencia e expresa os momentos e as cousas que o fan feliz a él e ás persoas do seu contorno: perdoar e ser perdoado. * Descubre e nomea situación nas que necesita as persoas e sobre todo a Deus, para vivir:situacións en que, tras unha equivocación,é Necesario perdoar.	-Extrae a idea principal. -Elabora exposicións orais. -Escoita a opinión Dos demais.	CCL CSC CCA CAA CSIEE	Comprensión e expresión, oral e escrita. Valores

RELIXIÓN 2º EDUCACIÓN PRIMARIA						
2º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
		das súas equivocacións e as dos demais; a pedir perdón e a perdoar.				
Bloque 2. A revelación. Deus intervén na historia						
A C D F	B2.Deus proponlle ao home un camiño de encontro con él. B2.Importancia das celebracións de Semana Santa. B2.Feitos dos últimos días de Xesús e Pascua(paixón, morte e resurrección de Xesús). B2.Sentido e celebracións de Semana Santa. B2.O mandamento do amor. •B2.ARTE: Unha pintura de Xesús entrando en Xerusalén. B2.Pintura de Xesús e dos apóstolos.	B2.Comprender que Cristo morre e nos amosa o seu amor como camiño para chegar a Deus. B2.Explicar en que consiste o mandamento do amor e describilo nos modelos de vida. B2.Describir e respectar as distintas prácticas relixiosas e o seu sentido ao culto e ao compromiso. B2.Coñece, memoriza e reconstrúe relatos bíblicos da acción de Deus na historia: paixón, norte e resurrección de Xesús. B2.Selecciona e representa distintas escenas bíblicas da acción de Deus na historia: paixón, norte e resurrección de Xesús. B2.Explicar o por que da celebración da Semana Santa e a raíz celebrativa da festa cristiá. B2.Situar e nomear símbolos relixiosos na festa cristiá.	RCB2.Coñece e explica coas súas palabras a Semana Santa. RCB2.Selecciona e representa distintas escenas da Pascua. RCB2.Identifica os signos da Semana Santa.	-Interpreta información relevante. -Accede a información en diferentes soportes. -Escoita a opinión dos demais. -Valora e participa na Semana Santa.	CCL CSC CCA CAA CD CCIMF	Comprensión e expresión, oral e escrita. Valores

RELIXIÓN 2º EDUCACIÓN PRIMARIA						
2º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
		B2.Comprometerse en amosar unha actitude alegre na súa relación cos demais. B2.Describir os elementos que aparecen nunha pintura sobre Xesús e identificar o tema.				

RELIXIÓN 2º EDUCACIÓN PRIMARIA						
3º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia: algrexa						
A C F G I	B4.O Espírito transforma e dá fortaleza. B4.O Espírito Santo transforma ás persoas para amar como Xesús ensinou. B4.Os amigos de Xesús forman a Igrexa. •B4.A unidade eclesial: fillos dun mesmo Pai. B4.Partes da celebración da Misa.	B4.Completar frases inacabadas sobre Espírito Santo e a Igrexa. B4.Recoñecer a Igrexa como a familia dos amigos de Xesús. B4.Tomar conciencia de que o Pai xera a unidade da Igrexa. B4.Coñecer o ano litúrxico e os seus tempos. B4.Comprender que Deus envía o Espírito Santo para lles dar fortaleza aos cristiáns.	RCB4.Relaciona a unidade da Igrexa coa unidade dos órganos do seu propio corpo. RCB4.Constrúe un calendario onde sitúa os diferentes tempos litúrxicos.	-Interpreta información. -Elabora un resumo. -Intervén axeitadamente nas conversas. -Asocia ilustracións e contido dun texto.	CCL CSC CCA CAA CSIEE	Comprensión e expresión, oral e escrita. Valores

RELIXIÓN 2º EDUCACIÓN PRIMARIA						
3º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
	B4.Xesucristo santifica o tempo: o ano litúrxico. B4.SIMBOLOXÍA: o lume, o vento e a pomba representan o Espírito Santo.	B4.Identificar a Eucaristía coa celebración cristiá por excelencia. B4.Identificar os símbolos do Espírito Santo en obras de arte. B4.Ser capaces de actuar con confianza.				
Bloque 3. Xesucristo, cumprimento da Historia daSalvación						
A B C F H	B3.Deus elixe a María para que o seu fillo se faga home. B3.Ordenación cronolóxica de escenas da vida de Xesús xunto a María. B3.Os principais momentos da vida de María en compañía de Xesús. B3.Os cristiáns recoñecen a María como nai de Xesús. B3.A oración do Rosario. B3.Calidades de María. B3.Os cristiáns pídenlle a María que os axude, acompañe e console: A Avemaría. B3.ARTE: Unha pintura de María.	B3.Explicar quen foi María, coñecer algúns dos principais feitos da súa vida e coñecer e valorar a resposta que lle deu a Deus. B3.Relacionar as distintas advocacións marianas coa figura histórica da nai de Xesús. B3.Recoñecer a Avemaría como unha oración que os cristiáns dirixen a María. B3.Identificar accións portadoras de consolo cara ao triste e levalas a cabo.	RCB3.Le e expresa, verbal ou graficamente, o relato da Anunciación. RCB3.Dramatiza a misión dos personaxes que interveñen na Anunciación.	-Selecciona Información relevante. -Elabora un resumo. -Participa en Dramatización.	CCL CSC CCA CAA CSIEE	Comprensión e expresión, oral e escrita. Valores
Bloque 1. O sentido relixioso do home						
A C D	B1Descubrimento de xestos de amor para facer felices os demais.	B1.Obter conclusións da parábola do banquete e relacionar o seu final feliz coa gran festa do ceo.	RCB1. Valora e agradece que Deus o crease para ser feliz. RCB1.Le e comprende o relato bíblico do Paraíso.	-Interpreta información -Elabora un resumo.	CCL CSC CCA CAA	Comprensión e expresión, oral e escrita. Valores

RELIXIÓN 2º EDUCACIÓN PRIMARIA						
3º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
	B1. Deus, pai da humanidade, quere a nosa felicidade. B1. Deus crea o home para ser o seu amigo. O Paraíso como signo de amizade. B1.O Reino de Deus é un mundo mellor para todos. B1. A Igrexa colabora construíndo un mundo mellor. B1.A invitación de Deus á festa do ceo é para todos. B1.O Reino de Deus é a felicidade. B1.Carta a Xesús.	B1.Entender o Paraíso como expresión da amizade de Deus coa humanidade. B1.Recoñecer que a Igrexa traballa para facer un mundo mellor para todos. B1.Ser capaces de actuar compartindo as boas ideas e atopar a maneira de solucionar conflitos. B1.Participar activamente nas actividades de grupo		-Intervén axeitadamente nas conversas. -Asocia ilustracións e contido dun texto.	CSIEE CMCT	

RELIXIÓN 4º EDUCACIÓN PRIMARIA						
1º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
Bloque 2. A revelación: Deus intervén na historia						

RELIXIÓN 4º EDUCACIÓN PRIMARIA						
1º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
A C D F	B2.Diversas formas de atoparnos co noso amigo Xesús: a comunidade, as festas e a Biblia. B2.A Biblia, o libro sagrado dos cristiáns, e as súas partes: o Antigo Testamento e o Novo Testamento. B2.Coñecemento dos libros sagrados doutras relixións. B2.O relato do pecado orixinal: o home quere substituír a Deus. 5. Exemplos da variedade de textos da Biblia. B2.Ampliación no coñecemento da Biblia: linguas orixinais, época de escritura da Biblia,…	B2.Identificar a orixe do pecado nalgúns relatos bíblicos. B2.Respectar as intervencións dos compañeiros e manifestar unha actitude participativa nas actividades en grupo. B2.Identificar as celebracións cristiás en comunidade e a lectura da Biblia como formas de encontrarse con Xesús. B2.Coñecer as partes da Biblia e a súa diversidade de xéneros. Dominar correctamente, e coa nomenclatura axeitada, o mecanismo de citación e busca de Textos bíblicos B2.Coñecer datos xerais sobre a escritura da Biblia.	RCB2.Localiza no relato as frases que expresan a falta de colaboración na tarefa de Deus e o rexeitamento da amizade con Él, e aplícaas a situación actuais. RCB2.Recorda e narra acontecementos actuais nos que se rexeitou a amizade con Deus.	-Interpreta información relevante. -Elabora e narra un resumo. -Accede a información en diferentes soportes.	CCL CSC CCA CAA CAIP CD	Comprensión e expresión oral e escrita Valores TIC
Bloque 2. A revelación: Deus intervén na historia						
A C D F	B2.A confianza nos demais e a confianza en Deus. B2.Infidelidade á misión encomendada por Deus na historia de David. B2.David sente na súa vida a necesidade de redención. B2.A promesa de Deusa	B2.Memorizar momentos da historia de David nos que abusa da misión encomendada por Deus. B2.Descubrir e valorar a razón pola que David sente a necesidade de redención. B2.Identificar a orixe do pecado nalgúns relatos bíblicos. B2.Comprender a relación entre a	RCB2.Localiza no relato as frases que expresan a falta de colaboración na tarefa de Deus e o rexeitamento da amizade con El, e aplícaas a situación actuais. RCB2.Identifica e describe comportamentos da vida do rei David que se opoñen á vontade de Deus.	-Interpreta información relevante. -Asocia ilustracións e contido dun texto. -Elabora un resumo.	CCL CSC CCA CAA CAIP CMCT CD	Comprensión e expresión oral e escrita Valores TIC

RELIXIÓN 4º EDUCACIÓN PRIMARIA						
1º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
	Abraham: un fillo(Isaac), unha terra (Canaán) e un pobo (Israel). B2.Abraham, modelo de confianza e de oración. B2.Recordo dunha experiencia familiar de confianza. B2.Actitudes na vida de David, confianza en Deus, bondade, arrepentimento, escoita, esperanza, acción e gratitude, e conversión destas actitudes na oración.	confianza en Deus e a oración. B2.Mostrar actitudes e accións concretas que favorezan a confianza entre amigos. B2.Coñecer os principais datos sobre David e a súa familia.	* Compara a actitude de David con situacións persoais nas que sentiu a necesidade de ser perdoado. RCB2.Recoñece e expresa artisticamente escenas da historia de David nas que Deus o perdoa *Amosa respecto polas intervencións dos seus compañeiros.	-Escoita a opinión dos demais. -Accede á información en diferentes soportes.		
Bloque 2. A revelación: Deus intervén na historia						
A C D F	B2.Historia de Moisés e de Como se converteu no guía do pobo de Deus. B2.A saída de Exipto do pobo de Israel, os Dez Mandamentos e a Alianza. B2.Deus está sempre disposto ao perdón. B2.Ampliación do significado do longo camiño cara á liberdade dos israelitas o que aprenderon nel. B2.A escultura Moisés, de Miguel Anxo.	B2.Coñecer as características do perdón de Deus. B2.Verificalas través do personaxe bíblico de Moisés. B2.Relacionar o camiño do pobo de Israel polo deserto co que Deus quere na actualidade para as persoas. B2.Recoñecer nos dez Mandamentos unha proposta de Deus para vivir felices. B2.Saber xustificar a importancia das normas para mellorar a convivencia. B2.Situar a Moisés na historiado	RCB2.Descubre e enumera as características do perdón de Deus nalgúns relatos bíblicos. RCB2.Sitúa no relato as frases que expresan a falta de colaboración na tarefa de Deus e o rexeitamento da amizade con El, e aplícaas a situación actuais.	-Interpreta información relevante. -Elabora un resumo. -Escoita a opinión dos demais. -Accede a información en Diferentes soportes.	CCL CSC CCA CAA CAIP CCIMF	Comprensión e expresión oral e escrita Valores TIC

RELIXIÓN 4º EDUCACIÓN PRIMARIA						
1º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
	B2.Situación,exposición, lectura, comprensión e aplicación dos Dez Mandamentos.	pobo de Deus.				
Bloque 2. A revelación: Deus intervén na historia						
A C D F	B2.Deus fiel promete un Mesías: o anuncio do Mesías por parte dos profetas e por Xoán Bautista, a Anunciación a María e a visita a Isabel. B2.O tempo do Advento: preparación para o Nadal. B2.O nacemento de Xesús no Belén e o anuncio aos pastores. B2.Tradicións populares do Nadal e o seu significado: a árbore de Nadal e a Cabalgata de Reis.	B2.Aprender e recordar historias bíblicas nas que Deus promete o Mesías. B2.Manifestar confianza nos compañeiros. B2.Recoñecer a mensaxe de esperanza e conversión nos relatos bíblicos protagonizados polos profetas, por Xoán Bautista e por María de Nazaré, e deducir accións coherentes coa esperanza de Advento. B2.Identificar na Biblia os elementos principais do Nadal e o seu significado. B2.Explicar a orixe de tradicións populares do Nadal e de obras de arte do mesmo tema.	RCB2.Reconstrúe e memoriza escenas bíblicas onde Deus fai a promesa do Mesías.	-Selecciona Información relevante. -Intervén axeitadamente nas conversas. -Participa en Dramatización. -Valora e goza no Nadal.	CCL CSC CCA CAA CAIP CCIMF	Comprensión e expresión oral e escrita Valores TIC

RELIXIÓN 4º EDUCACIÓN PRIMARIA						
2º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia: algrexa						
A C F G I	B4.A Coresma: tempo penitencial. B4.Sentido e simboloxía da Coresma. B4.As parábolas do Reino De Deus. B4.Xesús, verdadeiro home e verdadeiro Deus. B4.Pintura da artista Marta Biel Tres, sobre a parábola do sementador.	B4.Coñecer trazos da Coresma como tempo penitencial. B4Identificar as parábolas de Xesús como expresión da súa mensaxe sobre o Reino de Deus e como portadoras dunha mensaxe orientada á acción. B4.Valorar as actitudes e as situacións Segundo criterios evanxélicos. B4.Recoñecer algúns feitos e palabras de Xesús que o mostran como verdadeiro Deus e como Verdadeiro home. B4.Ser consciente da necesidade de responsabilizarse dos seus actos.-Interpretar os símbolos das obras de arte relixiosa.	RCB4.Coñece e explica as condicións de arrepentimento e penitencia para acoller o perdón de Deus.	-Interpreta información relevante. -Elabora un resumo. -Escoita a opinión dos demais. -Accede a Información en diferentes soportes.	CCL CSC CAA CAIP CD	Comprensión e expresión oral e escrita Valores TIC
Bloque 3. Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación						
A B C F H	B3.Relatos bíblicos: as vodas de Caná e a curación do cego. B3.Situacións de solidariedade: xestos de axuda. B3.Xesús ensina coas parábolas e os milagres o amor de Deus. B3.A construción do Reino	B3.Participar en diálogos colectivos con sinceridade e con confianza. B3.Identificar algúns feitos de Xesús (milagres) que mostran o amor de Deus polo ser humano. B3.Recoñecer a iniciativa de Xesús polos máis necesitados e polos enfermos. B3.Comprender que o amor aos demais e as iniciativas solidarias	RCB3.Busca, subliña e comenta trazos da preferencia de Xesús polos máis necesitados e polos enfermos, nos textos evanxélicos	-Interpreta información relevante. -Elabora un resumo. -Escoita a opinión dos demais. -Accede a información en	CCL CSC CCA CAA CAIP CD	Comprensión e expresión oral e escrita Valores TIC

RELIXIÓN 4º EDUCACIÓN PRIMARIA						
2º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
	de Deus a través de actos solidarios. B3.Amizade e preferencia de Xesús polos máis débiles E necesitados.	son formas de facer visible o amor de Deus e a mensaxe de Xesucristo. B3.Saber interpretar os símbolos presentes nos relatos evanxélicos. B3.Preguntarse pola súa posible implicación en tarefas solidarias.		diferentes soportes.		
Bloque 3. Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación						
A B C F H	B3. A felicidade de perdoa re de ser perdoados. B3.O perdón de Deus: accións e parábolas de Xesús. B3.Relato bíblico: a historia de Zaqueo. B3.Escena de recoñecemento da culpa e do perdón. B3.O perdón: un acto de amor	B3.Comprender o significado dalgunhas parábolas do perdón. B3.Memorizar algunhas das accións onde Xesús concede o perdón. B3.Recoñecer na propia vida experiencias positivas de perdón. B3.Descubrir a partir de relatos evanxélicos a mensaxe de Xesús relativa ao perdón de Deus e á conversión. B3.Asimilar a necesidade de perdoar e de ser perdoado e identificar estas accións como actos de amor. B3.Ser capaz de autoexaminarse para mellorar.	RCB3.Analiza, comenta e crea relatos onde actualiza as parábolas do fillo pródigo e do fariseo e o publicano. RCB3. Visualiza, en obras de arte escenas de perdón e explícaas.,	-Interpreta información relevante. -Elabora un resumo. -Escoita a opinión dos demais. -Accede a información en diferentes soportes.	CCL CSC CCA CAA CAIP CD	Comprensión e expresión oral e escrita Valores TIC
Bloque 3. Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación						
A B C F H	B3.Xesús cumpre a vontade do Pai: paixón e morte de Xesús. Relato bíblico sobre os últimos feitos da vida de Xesús: entrada en Xerusalén, lavatorio de pés,	B3.Comprender e apreciar que, na súa paixón e morte, Xesús está cumprindo a vontade do Pai. B3.Recoñecer as mostras de amor. B3.Situar a acción salvífica de Xesús nas	RCB3.Secuencia ordenadamente escenas de Historia da Paixón e identifica as palabras de Xesús que expresan a súa relación co Pai.	-Interpreta información relevante. -Accede a información en	CCL CSC CCA CAA CAIP	Comprensión e expresión oral e escrita Valores TIC

RELIXIÓN 4º EDUCACIÓN PRIMARIA						
2º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
	Última Cea, Morte na Cruz e Resurrección. B3.O Mandamento do Amor: actitudes de amor ao próximo. B3.Sentido e simboloxía da Coresma. B3.Sentido das festividades e celebracións da Semana Santa. B3.Pintura: A Piedade ,de Vincent van Gogh.	referencias bíblicas sobre a súa paixón, morte e resurrección. B3.Relacionar as celebracións de Coresma, Semana Santa e Pascua cos episodios evanxélicos, e comprender a súa importancia na vida da Igrexa. B3.Reflexionar sobre a propia actuación cos amigos nos momentos difíciles. B3.Utilizar os elementos simbólicos para describir un cadro e o seu significado.	RCB3.Distingue e explica frases do relato da oración do Horto das Oliveiras que expresan a obediencia de Xesús ao Pai.	diferentes soportes. -Escoita a opinión dos demais. -Valora e participa na Semana Santa.	CD	

RELIXIÓN 4º EDUCACIÓN PRIMARIA						
3º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia: aIgrexa						
A C F G I	B4.Os sacramentos son signos da relación dos cristiáns con Deus. B4.Que son e cales son os sacramentos de iniciación. B4.Explicación sobre os sacramentos do Bautismo, a Confirmación e a Eucaristía.	B4.Identificar os sacramentos como signos do amor de Deus. B4.Distinguir os sacramentos de iniciación, da curación e do servizo: cales son, signos usados, significado e celebrante.	RCB4.Describe os pasos da celebración do sacramento do Perdón. RCB4.Coñece e explica as condicións para acoller o perdón de Deus.	-Interpreta información relevante. -Elabora e comenta un resumo. -Escoita a opinión dos demais.	CCL CSC CCA CAA CAIP CCIMF CD	Comprensión e expresión oral e escrita Valores TIC

RELIXIÓN 4º EDUCACIÓN PRIMARIA						
3º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
	B4.Que son e cales son os sacramentos de curación. B4.Explicación sobre os sacramentos da Reconciliación e a Unción dos Enfermos. B4.Que son e cales son os sacramentos de servizo. B4.Explicación sobre o sacramento da Orde Sacerdotal e o sacramento do Matrimonio. B4.Símbolos dos sacramentos: o aceite, a auga, o pan e o viño.	B4.Explicar que a través do sacramento da Reconciliación Deus concede o perdón. B4.Aprender técnicas de relaxación e preparación antes de dar pasos importantes. B4.Relacionar, mediante a análise dun texto evanxélico e dunha obra artística, o bautismo de Xesús co sacramento cristián do Bautismo. B4.Relacionar elementos naturais co seu significado simbólico nos sacramentos.		-Accede a información en diferentes soportes.		
Bloque 4. A permanencia de Xesucristo na historia: algrexa						
A C F G I	B4.As comidas: momentos especiais nos que compartimos sentimentos, como Xesús na Última Cea cos seus discípulos. B4.A celebración da Eucaristía: Xesús faise presente e anima a construír o Reino de Deus. B4.Partes da Liturxia da Palabra e a Liturxia Eucarística. B4.Arquitectura: Basílica de Santa María (Roncesvalles, Navarra).	B4.Saber comunicar os propios gustos. B4.Distinguir os elementos necesarios para preparar unha celebración. B4.Explicar que a Eucaristía é un sacramento no que se fai presente Xesús resucitado e que alimenta a nova vida do cristián. B4.Identificar e comprender as partes da Eucaristía. B4.Diferenciar signos e momentos da celebración eucarística. B4.Relacionar a igrexa e as súas partes coa comunidade cristiá e a celebración da Eucaristía.	RCB4. Vincula símbolos, significados e momentos na celebración eucarística	-Interpreta información relevante. -Escoita a opinión dos demais. -Accede a información en diferentes soportes.	CCL CSC CCA CAA CAIP CD	Comprensión e expresión oral e escrita Valores TIC

RELIXIÓN 4º EDUCACIÓN PRIMARIA						
3º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa						
A C F G I	B4.Relato bíblico: os primeiros cristiáns. B4.As accións dos primeiros cristiáns: celebrar a fe, anunciar a mensaxe, … B4.Cristiáns solidarios: voluntarios e misioneiros. B4.Os cristiáns de hoxe en día continúan as accións dos primeiros cristiáns. B4.Os cristiáns forman a familia da Igrexa. B4.Cada membro da Igrexa é importante e necesario.	B4.Saber expresar as propias experiencias en grupo. B4.Identificar accións dos primeiros cristiáns que mostran o amor de Deus coas dos cristiáns actuais. B4.Saber describir a Igrexa como corpo de Cristo, coñecer quen son os seus membros e extraer conclusións. B4.Recoñecer as accións inxustas e aprender a actuar con xustiza. B4.Interesarse pola acción misioneira da Igrexa.	RCB4.Analiza e comenta relatos bíblicos	-Interpreta información relevante. -Elabora un resumo. -Accede a información en diferente soportes.	CCL CSC CAA CAIP CD	Comprensión e expresión oral e escrita Valores TIC
Bloque 1. O sentido relixioso do home						
A C D	B1.Relixións monoteístas e politeístas. B1.A experiencia de pecado nos relatos das relixións antigas: Mesopotamia, Exipto, Grecia e Roma. B1.O perdón como necesidade do ser humano.	B1..Descubrir nos relatos das relixións antigas a experiencia do pecado humano. B1.Identificar a necesidade do perdón para ser feliz. B1.Achegar ideas ao grupo. B1.Distinguir e comparar as tres relixións monoteístas: os seus templos, fundadores, libros sagrados e principais crenzas. B1.Valorar a función dos templos nas relixións.	RCB1.Localiza e describe situacións de pecado descubertas nos relatos das relixións antigas. RCB1.Cualifica o tipo de pecado en situacións do seu contorno e as compáraas coas encontradas nos relatos das relixións antigas. RCB1.Recorda e acepta situacións persoais ou sociais que necesitan de perdón.	-Interpreta información relevante. -Elabora un resumo.	CCL CSC CAA	Comprensión e expresión oral e escrita Valores TIC

RELIXIÓN 6º EDUCACIÓN PRIMARIA						
1º AVALIACIÓN						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao m.cons.	CC.BB	Elemt. transv.
Bloque 1. O sentido relixioso do home						
A C D	B1. A orixe e o destino da vida. B1. As preguntas universais sobre o sentido da vida e a existencia de Deus. B1.A incapacidade do ser humano para ser feliz reclama a salvación. B1.O ceo e a terra e a súa simboloxía. B1.Relixións prehistóricas: crenzas, espazos e tempos sagrados. B1.Crenzas, deuses, espazos e rituais sagrados en Mesopotamia, Exipto, Grecia e Roma. B1.Politeísmo. B1.O mito grego de Eco e Narciso.	B1.Avaliar circunstancias que manifestan a imposibilidade da natureza humana para alcanzar a plenitude. B1.Describir que consecuencias ten no ser humano o feito de ser creado e amado por Deus como fillo. B1.Saber identificar algúns signos e símbolos representativos do fenómeno relixioso na Prehistoria e Na antigüidade. B1.Sinalar e respectar os valores das distintas relixións e a súa contribución á cultura. B1.Descubrir o significado transcendente da arte relixiosa nos relatos mitolóxicos de Antigüidade.	RCB1.Identifica e xulga situacións nas que recoñece a imposibilidade de ser feliz. RCB1.Busca, compara e comenta distintas expresións do desexo humano de salvación na literatura e na música actuais.	-Selecciona Información relevante. -Elabora un resumo. -Asocia ilustracións e contido dun texto. -Intervén Axeitadamente nas conversas.	CCIMF CCA CMCT CAIP CCL	Comprensión e expresión oral e escrita Valores
Bloque 2. A revelación: Deus intervén na historia						
A C D F	B2.O pobo de Israel como depositario da sabedoría de Deus.	B2.Descubrir e apreciar a riqueza dos textos sapienciais na historia. B2.Identificar os motivos relixiosos que	RCB2.Identifica e valora expresións	-Selecciona Información relevante.	CCA CSC CCL CMCT	Comprensión e expresión oral e escrita Valores

RELIXIÓN 6º EDUCACIÓN PRIMARIA						
1º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
	B2.Os libros sapienciais enriquecen a humanidade. B2.As peculiaridades da cultura xudía. B2.A celebración da Mi mona. B2.Comidas relixiosas específicas da Pascua xudía. B2.Os xestos durante a celebración. B2.A chamada de Deus a Abraham, Moisés, Samuel e Xeremías e as súas respostas. B2.A chamada de Deus na actualidade. B2.Significado das palabras que usa Deus na chamada a Xeremías. B2.Xeografía do país de Galilea, Samaría e Xudea. B2.Contexto político nos tempos de Xesús: o Imperio romano. B2.Grupos relixiosos xudeus nos tempos de Xesús. B2.O templo de Xerusalén. B2.Canto sobre o rei David.	están implícitos nalgúns costumes, tradicións e festas xudías. B2.Recoñecer e identificar algúns personaxes do Antigo Testamento que recibiron a chamada de Deus. B2.Responder preguntas sobre a xeografía do país, a política e a relixión na época de Xesús.	recollidas nos libros sapienciais que enriquecen e melloran a persoa. RCB2.Investiga e contrasta a sabedoría popular con expresións da sabedoría de Israel emitindo un xuízo persoal. RCB2.Propón, dialogando cos seus compañeiros, situacións e comportamentos onde se expresa a riqueza humana que aparece nos textos sapienciais.	-Elabora un resumo. -Asocia ilustracións e contido dun texto. -Intervén axeitadamente nas conversas.	CAA	

RELIXIÓN 6º EDUCACIÓN PRIMARIA						
1º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
Bloque 1. O sentido relixioso do home						
A C D	B1.A plenitude do ser humano está na relación con Deus. B1.Expectativas de vida Noutro país. B1.O perdón como maneira de restablecer unhas relación respectuosas. B1.Significado de tres xestos propios das celebracións e oracións cristiás. B1.Diferenciación entre monoteísmo e politeísmo B1.Orixe, divindades, crenzas, símbolos, libros sagrados, lugares de culto e lugar de peregrinación do hinduísmo. B1.Orixe, divinidades, crenzas, símbolos, libros sagrados, lugares de culto e lugar de peregrinación do budismo. B1.Reflexión sobre o concepto da reencarnación. B1.Orixe, divindades, crenzas, símbolos, libros sagrados, lugares de culto e lugar de peregrinación do islam. B1.O legado árabe e musulmán na nosa cultura: a química e a	B1.Interpretar signos, en distintas culturas, que evidencian que a plenitude humana se alcanza na relación con Deus. B1.Recoñecer que a relación con Deus fai a persoa máis humana. B1.Recoñecer a comprensión, a aceptación e a escoita como actitudes propias do respecto. B1.Relacionar as grandes relixións vixentes, descubrindo as súas principais semellanzas e diferenzas. B1.Saber diferenciar as concepcións sobre a salvación do home no hinduísmo e no budismo. B1.Sinalar e respectar o legado cultural, científico e de costumes do islam na Península Ibérica. B1.Interpretar o significado da linguaxe corporal na oración.	RCB1Descubre e explica por que os enterramentos, pinturas, ritos e costumes son signos da relación do home coa Divindade. RCB1. Investiga e recolle acontecementos da historia onde se aprecia que o feito relixioso foi o motor de cambios para potenciar os dereitos humanos, a convivencia, o progreso e a paz.	-Selecciona Información relevante. -Elabora un resumo. -Asocia ilustracións e contido dun texto. -Accede a información en diferentes soportes. -Intervén axeitadamente nas conversas.	CCL CS CAA CAIP CCA CMCT CD	Comprensión e expresión oral e escrita Valores TIC

RELIXIÓN 6º EDUCACIÓN PRIMARIA						
1º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
	farmacia, a arquitectura e a lingua galega. B1.Elaboración de fichas sobre legados arquitectónicos musulmáns. B1.Relación da linguaxe corporal con oracións ou meditacións dos musulmáns, dos budistas e dos hinduístas. B1.Significado de tres xestos propios das celebracións e oracións cristiás.					
Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa						
A C F G I	B4. As carreiras de substitucións e o testemuño cristián. B4.O legado de Xesús no teatro e na danza, na música, na arquitectura, no cine, na pintura e escultura e na literatura. B4.Dificultades e vantaxes do seguimento de Xesús. B4.As virtudes cristiás: fe, esperanza e caridade. B4.Os cristiáns, testemuñas da resurrección de Xesús. B4.A fe en Xesús transmitida de xeración en xeración.	B4.Saber aplicar o mandamento do amor ás situación cotiás. B4.Describir a misión dos membros da Igrexa como continuidade da misión de Xesucristo. B4.Recoñecer e valorar o cambio de vida xerado polo encontró co Resucitado. B4.Especificar o servizo eclesiástico que os apóstolos e os seus sucesores lle prestan ao pobo de Deus. B4.Interpretar o significado transcendente da arte relixiosa. B4.Sintetizar os puntos esenciais sobre a salvación do home realizada por Xesucristo para argumentar os	RCB4.Selecciona testemuños de cristiáns e xustifica o cambio xerado polo encontro co Resucitado.	-Selecciona Información relevante. -Intervén axeitadamente nas conversas. -Accede a Información en Diferentes soportes.	CAA CD CSC CCA CCL	Comprensión e expresión oral e escrita Valores

RELIXIÓN 6º EDUCACIÓN PRIMARIA						
1º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
	B4.Os cristiáns son testemuñas de Xesús. B4.O labor de Tareixa de Calcuta na entrega a Xesús, mediante o servizo aos máis necesitados.	valores propios do cristianismo.				
Bloque 3. Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación						
A B C F H	B3.Ideas para felicita ro Nadal, debullando o significado desta festa. B3.Identificación do verdadeiro significado do Nadal: nace Xesucristo, que desvela o Pai. B3.O nacemento de Xesús: lugar, contexto familiar e político, significado relixioso, etc. B3.Actitudes cristiás propias do tempo de Nadal. B3.Trazos comúns en Diversas escenas evanxélicas sobre o nacemento: a Anunciación a María e aos pastores e a procura do rei por parte dos magos. B3.Relato bíblico: Encontro Con Simeón. B3.Comprensión de textos	B3.Distinguir que a través de Xesús encontramos a Deus. B3.Sintetizar a salvación do home no nacemento de Xesucristo. B3.Comentar o encontro de Xesús con Simeón onde se manifesta a humanidade e a divindade de Xesucristo. B3.Situar e valorar a presenza da Virxe María nos momentos culminantes da vida de Cristo, recoñecendo que ocupa un lugar especial na salvación. B3.Interpretar o significado transcendente da arte relixiosa.	RCB3.Busca nos discursos do evanxeo de Xoán frases que expresan a relación de Xesús co Pai e esfórzase por comprender o seu significado. RCB4.Identifica e sintetiza os trazos que Xesús desvela do Pai nos discursos do evanxeo de Xoán.	-Selecciona Información relevante. -Intervén axeitadamente nas conversas. -Asocia ilustracións e contido dun texto. -Valora e goza no Nadal.	CCA CAIP CAA CCL CMCT CSC	Comprensión e expresión oral e escrita Valores

RELIXIÓN 6º EDUCACIÓN PRIMARIA						
1º AVALIACIÓN						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao m.cons.	CC.BB	Elemt. transv.
	bíblicos e da mensaxe que transmiten. B3.Trazos común nas Diversas escenas evanxélicas sobre o nacemento: a Anunciación a María e os pastores e a búsqueda do rei por parte dos magos. B3.Relato bíblico: Xesús no Templo aos 12 anos. B3.Significado da Estrela de Oriente.					

RELIXIÓN 6º EDUCACIÓN PRIMARIA						
2º AVALIACIÓN						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao m.cons.	CC.BB	Elemt. transv.
Bloque 3. Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación **Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa**						
C P V	B3.Os trazos común e diferenciais de cada un dos seres humanos. B3.Recoñecemento de Xesús como peregrino.	B3.Recoñecer a actitude de fraternidade nas propias accións. B4.Comprender que a misión de Xesús continúa na Igrexa. B4.Describir a misión dos membros da Igrexa como continuidade da misión de Xesucristo.	RCB3.Localiza e explica a misión apostólica nas expresións de Xesús recollidas nos evanxeos sinópticos. RCB4.Constrúe un mapa comparativo das accións de Xesús e as da Igrexa.	-Selecciona información relevante. -Elabora un resumo. -Accede a información en	CSC CCL CAIP CD CCA CAA	Comprensión e expresión oral e escrita Valores TIC

RELIXIÓN 6º EDUCACIÓN PRIMARIA						
2º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
	B3.Xesús envía os discípulos para continuar coa súa misión salvífica. B3.Relato bíblico: Xesús e os seus seguidores, envío e misión dos Doce. B3.A Igrexa continúa a misión para anunciar a Boa Nova ao mundo. B3.Medios antigos e modernos de anuncia ra Boa Nova. B3.Coñecemento da acción misioneira dalgúns santos. B3.Que son e que sentido teñen as peregrinacións. B3.As peregrinacións. B4.A Igrexa é peregrina. B4.Investigación sobre as peregrinacións no seu B4.Relato bíblico: Pentecoste. B4.Os froitos e dons do Espírito Santo. B4.Relación de símbolos do Espírito Santo co seu significado. B4.Os sacramentos ao servizo da misión da Igrexa: a	B4.Diferenciar a contribución da confirmación como sacramento de servizo á misión da Igrexa. B4.Identificar o sacramento da Confirmación como medio polo cal os cristiáns reciben o don do Espírito Santo. B4.Especificar o servizo eclesiástico que os apóstolos Paulo e Pedro lle prestan ao Pobo de Deus	RCB4.Coñece e explica con exemplos a razón pola que a Confirmación está ao servizo da misión da Igrexa. RCB4.Aprende e diferenza os signos e momentos celebrativos da Confirmación.	diferentes soportes. -Intervén axeitadamente nas conversas.		

RELIXIÓN 6º EDUCACIÓN PRIMARIA						
2º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
	Confirmación. Os seus elementos característicos. contorno. B4.Relato bíblico: a misión dos discípulos. B4.A misión da Igrexa: anunciar o evanxeo, celebrar os sacramentos e construír o Reino de Deus.					
Bloque 3. Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación **Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa**						
C P V	B3.A atención ás necesidades dos demais. B3.A interpretación cristiá das acción solidarias. B3.O compromiso persoal cos demais. B4.As tentacións de Xesús, obstáculo ao cumprimento do plan de Deus. B4.O compromiso das primeiras comunidades cristiás. B4.Os retos do mundo actual. B4.Os medios que utiliza a Igrexa para cumprir a súa misión. B4.Notas da Igrexa: unha, santa, católica e apostólica. B4. A organización eclesiástica.	B3.Describir que consecuencias ten no ser humano o feito de ser amado por Deus como fillo. B3.Esforzarse por comprender que Xesús ten que vencer obstáculos externos para realizar a vontade de Deus. B4.Especificar o servizo eclesiástico que os apóstolos e os seus sucesores lle prestan ao pobo de Deus. B4.Diferenciar a contribución da orde como sacramento de servizo á misión da Igrexa. B4.Descubrir o servizo comunitario propio dos que reciben o sacramento da Orde. B4.Distinguir a organización dos membros da Igrexa.	RCB3.Extrapola as dificultades que tivo Xesús na súa vida para obedecer o Pai con situacións que viven os seres humanos. RCB4.Coñece e explica con exemplos a razón pola que a Orde está ao servizo da Igrexa. RCB4.Aprende e diferenza os signos e momentos	-Interpreta información relevante. -Accede a información en diferentes soportes. -Escoita a opinión dos demais. -Valora e participa na Semana Santa.	CAIP CSC CCL CAA CD CCA	Comprensión e expresión oral e escrita Valores

RELIXIÓN 6º EDUCACIÓN PRIMARIA						
2º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
	B4.A Igrexa Universal e a Igrexa diocesana. B4.Institucións locais da Igrexa. B4.A acción dos misioneiros e das misioneiras. B4.Liturxia e signos do sacramento da Orde. B4.Diferentes graos do sacramento da Orde. B4.Partes primordiais da liturxia do sacramento da Orde.	B4.Interpretar o significado transcendente da arte relixiosa.				
Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa						
A C F G I	B4.A Pascua, tempo de resurrección. Os froitos da resurrección de Xesús: a alegría e a paz. b4. A Ave María, canción que Schubert lle dedicou á Virxe. B4.Simboloxía das cores nas celebracións litúrxicas. B4.Conto, Un tolo na cidade. B4.Biografía de distintos modelos cristiáns. B4.Definición de mártir. B4.Esquema do significado da oración da Avemaría. B4.A figura de Maríanos catro evanxeos.	B4.Identificar os trazos do tempo litúrxico da Pascua. B4.Describir que consecuencias ten no ser humano vivir con sinxeleza. B4.Coñecer a misión dalgúns santos e santas da Igrexa como continuidade da misión de Xesucristo. B4.Situar e valorar a presenza da Virxe María nos momentos culminantes da vida de Cristo, recoñecendo que ocupa un lugar especial na salvación. B4.Recoñecer o sentido dos tempos de Advento, Nadal, Coresma, Pascua e os tempos ordinarios a partir dun calendario litúrxico.	RCB4.Sinala e explica os principais signos pascuais. RCB4.Crea unha composición onde se exprese a alegría e a paz que experimentaron os discípulos ao encontrarse co Resucitado.	-Interpreta información relevante. -Escoita a opinión dos demais. -Asocia ilustracións e contido dun texto. -Valora e participa na Semana Santa.	CAIP CSC CAA CCA CCL CMCT	Comprensión e expresión oral e escrita Valores

RELIXIÓN 6º EDUCACIÓN PRIMARIA						
2º AVALIACIÓN						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao m.cons.	CC.BB	Elemt. transv.
	B4.O papel de María nas vodas de Caná. B4.Reflexión e redacción dun informe sobre modelos e actitudes exemplares. B4.Clasificación de santos e santas segundo o que foron. Esquema do significado da oración da Ave María. B4.Definición e uso correcto da palabra interceder. B4.A figura de Maríanos catro evanxeos. B4.O papel de María nas vodas de Caná.					

RELIXIÓN 6º EDUCACIÓN PRIMARIA						
3º AVALIACIÓN						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao m.cons.	CC.BB	Elemt. transv.
Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa						
A C F G I	B4.Os sacramentos ao servizo da misión da Igrexa: o Matrimonio. B4.A comunicación de boas novas.	B4.Diferenciar a achega do Matrimonio como sacramento de servizo á misión da Igrexa.	RCB4.Coñece e explica con exemplos a razón pola que o Matrimonio está ao servizo da Igrexa.	-Interpreta información relevante. -Elabora un resumo.	CSC CCL CAA CCA CAIP	Comprensión e expresión oral e escrita Valores

RELIXIÓN 6º EDUCACIÓN PRIMARIA						
3º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
	B4.Conto: O tesouro enterrado de Martín Buber. B4.As actitudes básicas da felicidade. B4.A felicidade é darse aos demais. B4.A boa nova de Xesús: o Reino de Deus. B4.O compromiso da Igrexa ante a dor e a enfermidade, a inxustiza, a pobreza e a soidade. B4.O encontro bíblico de Xesús con María Madalena. B4.María Madalena como exemplo do encontro dos cristiáns con Xesús. B4.Xesús como fundamento da alegría cristiá. B4.A celebración litúrxica das festas cristiás. B4.As festas do ciclo litúrxico, relacionadas coa vida de Xesús. B4.O día do Señor: a celebración da Eucaristía	B4.Aplicar o mandamento do amor ás situacións cotiás como clave de felicidade. B4.Sinalar nas parábolas de Xesús as características do Reino de Deus. B4.Sinalar en textos evanxélicos a alegría dos discípulos e de María Madalena. B4.Interpretar o significado transcendente das festas cristiás.	RCB4.Aprende e diferenza os signos e momentos celebrativos do Matrimonio.	-Escoita a opinión dos demais. -Valora e participa na Semana Santa.		
Bloque 1. O sentido relixioso do home						
C P V	B1.A plenitude do ser humano está na relación con Deus: o mandamento do amor. B1.O compromiso dunha	B1.Describir que consecuencias ten no ser humano o feito de ser creado e amado por Deus como fillo.	RCB1.Investiga e recolle acontecementos da historia onde se aprecia que o feito relixioso foi o motor de cambios para potenciar	-Interpreta información relevante.	CCL CSC CCA CAA	Comprensión e expresión oral e escrita Valores

RELIXIÓN 6º EDUCACIÓN PRIMARIA						
3º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
	persoa próxima como voluntario en Tanzania. B1.Relato, Grafiti norío. • Xesús é modelo de fidelidade a Deus. B1.O mandamento do amor como resumo dos valores do Reino de Deus. B1.O Espírito Santo ,fonte de fortaleza para os cristiáns B1.A fidelidade de Xesús a Deus, a si mesmo e aos demais. B1.Texto bíblico ,Xesús atópase con Nicodemo. B1.Nicodemo,discípulo sabio, humilde, decidido e alegre. B1.Significado do termo Hebreo rabbí. B1.O home novo e a Lei do Espírito. B1.A conciencia, a liberdade e a paz, alicerces do proxecto de vida cristián.	B1.Recoñecer que a relación con Deus fai a persoa máis humana. B1.Comentar algúns textos do Novo Testamento onde se manifesta a humanidade e a divindade de Xesucristo. B1.Razoar o valor da liberdade e a responsabilidade dos propios actos á luz do Evanxeo. B1.Comprender a sabedoría, a humildade, a decisión e a alegría de Nicodemo no seu encontro con Xesús.	os dereitos humanos, a convivencia,o progreso e a paz.	-Elabora un resumo. -Escoita a opinión dos demais. -Valora e participa na Semana Santa.		
Bloque 1: O sentido relixioso do home **Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa**						

RELIXIÓN 6º EDUCACIÓN PRIMARIA						
3º AVALIACIÓN						
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de aprendizaxe**	**Grao m.cons.**	**CC.BB**	**Elemt. transv.**
C P V	B1.A necesidade de acompañar as persoas que están tristes. B4.Historia en viñetas sobre a visita dunhas monxas misioneiras a un home aborixe. B4. Situacións difíciles e necesidade de esperanza. B4.Actitudes necesarias para combater dificultades. B4.A esperanza como forza. B4.Liturxia, signos e sentido do sacramento da Unción	B1.Distinguir o sentido último da vida segundo a relixión cristiá. B1.Sintetizar os puntos esenciais sobre a salvación do home realizada por Xesucristo, e razoar como Deus se nos dá por medio do sacramento da Unción. B4.Resumir a fe da Igrexa sobre a vida eterna. B4.Identificar algunhas institucións da Igrexa dedicadas á axuda aos necesitados.	RCB1.Investigar sobre o sentido relixioso do home. RCB4.Facer un composición sobre algunhas institución da Igrexa.	-Interpreta información relevante. -Elabora un resumo. -Escoita a opinión dos demais. -Valora e participa na Semana Santa.	CCL CSC CCA CAA CAIP	Comprensión e expresión oral e escrita Valores
Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa						
A C F G I	• Concepto de pretorio. • Exemplos de procura da verdade: practicar a sinceridade, a coherencia, os avances científicos e as preguntas sobre o sentido da vida. • Os cristiáns, testemuñas da resurrección. Ferramentas para construír o reino de Deus: conciencia, liberdade, responsabilidade, vontade e compromiso.	-Recoñecer e valorar o cambio de vida xerado polo encontro co Resucitado. -Saber identificar algúns signos, celebracións e vocabulario representativos do fenómeno relixioso. -Razoar o valor da liberdade e a responsabilidade dos propios actos á luz do Evanxeo. -Describir a misión dos cristiáns como continuidade da misión de Xesucristo. -Comentar algúns textos do Novo Testamento onde se manifesta a humanidade e a divindade de Xesucristo.	* Selecciona testemuños de cristiáns e xustifica o cambio xerado polo encontro co Resucitado.	-Interpreta información relevante. -Elabora un resumo. -Escoita a opinión dos demais. -Valora e participa na Semana Santa.	CCL CSC CCA CAA CAIP	Comprensión e expresión oral e escrita Valores

Os criterios de cualificación en todos os cursos son os seguintes:

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	PORCENTAXE NA CUALIFICACIÓN
Traballo de contido na aula	70%
Esforzo e participación	20%
Comportamento	10%
CUALIFICACIÓN TOTAL	**100%**

7. CRITERIOS METODOLOXICOS E ESTRATEXIAS DIDACTICAS XERAIS PARA UTILIZAR NA ÁREA.

A metodoloxía que se vai empregar procurará unha aprendizaxe significativa, dándolle ao labor didáctico un enfoque globalizador, e na medida das posibilidades lúdico e motivador.

Poñerei especial atención nun trato individualizado, respectando as peculiaridades de cada neno e nena, atendendo aos seus ritmos de aprendizaxe e aos seus intereses persoais.

Promoverei un enfoque interdisciplinar das materias e unha aprendizaxe activa, na que o alumno sexa quen de construír a súa propia aprendizaxe, que se desenvolverá nun ambiente que promoverá o traballo cooperativo, fomentando a aprendizaxe entre iguais.

O desenvolvemento de proxectos en torno as materias de estudo serán promovidos como elementos enriquecedores e altamente motivadores e por ser o xeito de afianzar as competencias clave.

Tamén intentarase que as tarefas que se desenvolvan vaian orientadas á resolución de problemas da vida real.

Na medida das posibilidades empregarán se recursos da rede e as achegas que as TIC fan ao mundo escolar, conscientes de que ese será o mundo no que se moverán os nosos alumnos, fomentando un espírito crítico con respecto delas, explotando as súas posibilidades pero facendo un uso axeitado e seguro das mesmas.

Atenderei aos distintos ritmos de aprendizaxe do alumnado, e promoverei unha educación inclusiva. A lectura da Biblia e diferentes textos e a súa promoción terá un tratamento específico dentro da aula.

A metodoloxía proposta promove a construción de aprendizaxes significativas a partir de secuencias de aprendizaxe que expoñen:

- Evocación de coñecementos previos para abordar os novos contidos.
- Progresiva e coidada incorporación de novos contidos, a través de exemplos extraídos de situacións cotiás e contextualizadas para o alumno que favorecen a súa comprensión. Isto posibilita a transferencia de aprendizaxes á vida cotiá, conectando coa adquisición das Competencias propias da materia.
- Exercicios e actividades diversificadas que contemplan Competencias e Intelixencias múltiples: traballo individual, en grupo, traballo cooperativo en Proxectos,

uso das TIC, actividades que traballan contidos fundamentais. Están secuenciados por niveis de dificultade, abordan diversidade de estilos cognitivos e intelixencias e facilitan a adquisición de Competencias a todos os alumnos.

8. MEDIDAS DE ATENCIÓN A DIVERSIDADE E INCLUSION.

Para que o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo que requira unha atención educativa diferente á ordinaria por presentar necesidades educativas especiais, dificultades específicas de aprendizaxe, trastorno por déficit de atención e hiperactividade (TDAH), altas capacidades intelectuais, por se incorporar tarde ao sistema educativo ou por condicións persoais ou de historia escolar poida alcanzar o máximo desenvolvemento das súas capacidades persoais e os obxectivos e as competencias da etapa, estableceranse as medidas curriculares e organizativas oportunas que aseguren o seu progreso axeitado, de conformidade co disposto nos artigos 71 a 79 bis da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio.

Entre as medidas indicadas consideraranse as que garantan que as condicións de realización das avaliacións se adapten ás necesidades do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.

A identificación e valoración do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo e, de ser o caso, a intervención educativa derivada desa valoración, realizarase da forma máis temperá posible. Así adoptaremos as medidas necesarias para facer realidade esa identificación, valoración e intervención.

A escolarización do alumnado con altas capacidades intelectuais, identificado como tal segundo o procedemento e nos termos que estableza a consellería competente en materia de educación, flexibilizarase nos termos que determine a normativa vixente. Esta flexibilización poderá incluír tanto a impartición de contidos e a adquisición de competencias propias de cursos superiores como a ampliación de contidos e competencias do curso corrente, así como outras medidas.

Os plans de actuación, así como os programas de enriquecemento curricular adecuados ás necesidades do alumnado con altas capacidades intelectuais, que lle corresponde adoptar á consellería competente en materia de educación, permitirán desenvolver ao máximo as capacidades deste alumnado e terán en consideración o

seu ritmo e o estilo de aprendizaxe, así como o daquel alumnado especialmente motivado pola aprendizaxe.
A escolarización do alumnado que se incorpore de xeito tardío ao sistema educativo, ao que se refire o artigo 78 da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, realizarase atendendo ás súas circunstancias, aos seus coñecementos, á súa idade e ao seu historial académico. Quen presente un desfasamento no seu nivel de competencia curricular de máis de dous anos poderá ser escolarizado no curso inferior ao que lle correspondería por idade. No caso de superar ese desfasamento, incorporarase ao curso correspondente á súa idade.
Para o alumnado que se incorpore de xeito tardío ao sistema educativo adoptarei as medidas de reforzo necesarias que faciliten a súa integración escolar e a recuperación, de ser o caso, do seu desfasamento e que lle permitan continuar con aproveitamento os seus estudos.

9. PROCEDEMENTO PARA A AVALIACION INICIAL.

Durante as primeiras semanas de clase comprobarase o nivel do alumnado partindo das actas finais do curso anterior do grupo de alumnos e dos informes individualizados dos mesmos. Tamén realizaranse probas para avaliar o estado dos coñecementos do alumnado e marcarnos o punto de partida do noso traballo e para que o alumnado se decaten das súas potencialidades e das súas carencias. Estas probas faranse tendo en conta os estándares do curso anterior.
Os instrumentos de avaliación serán fundamentalmente listaxes de control e listas de verificación, e a análise da actividade desenvolvida na aula.
Recollidos os datos da avaliación inicial determinaranse os estándares que requira nun tratamento máis intenso de cara a garantir un aproveitamento axeitado do curso.

10. PROCEDEMENTO DE AVALACIÓN CONTINUA.

A avaliación levarase a cabo tendo en conta os obxectivos educativos, así como os criterios de avaliación. Coa avaliación intentarase identificar logros, dificultades e erros para incidir inmediatamente sobre eles. A avaliación concíbese e practícase da seguinte maneira:
Individualizada, centrándose na evolución de cada alumno ou alumna e na súa situación inicial e particular.

Integradora, para o cal contempla a existencia de diferentes grupos e situacións e a flexibilidade na aplicación dos criterios de avaliación que se seleccionan.

Cualitativa, na medida en que se aprecian tódolos aspectos que inciden en cada situación particular e se avalían de forma equilibrada os diversos niveis de desenvolvemento do alumno, non só os de carácter cognitivo.

Orientadora, dado que achega ó alumno ou alumna a información precisa para mellora-la súa aprendizaxe e adquirir estratexias apropiadas.

Continua, xa que atende á aprendizaxe como proceso, contrastándose nos diversos momentos ou fases.

Criterial, posto que realízase seguindo uns criterios preestablecidos.

Sumativa, dado que a cualificación, tanto nas avaliacións durante o curso como na avaliación final, procede de traballos, tarefas, actitudes, procedementos,… onde primaran aspectos como a participación, o esforzo e progresión do alumno ou alumna.

Formativa, en tanto que valora, competencias, capacidades, actitudes e procedementos.

A área de Relixión Católica, a partir do recoñecemento da propia identidade e do contorno máis próximo, inicia aos alumnos no coñecemento, na análise e na valoración do contorno físico, social e cultural. Polo que a ensinanza da área toma, como base para futuras aprendizaxes, os coñecementos previos que os alumnos e alumnas adquiriron en contacto co contorno. Partir da propia experiencia esperta o interese por resolver problemas sobre a realidade que os rodea e entender os fenómenos que suceden ao seu redor, tanto os referentes á súa concepción de persoa e as súas relacións cos demais, como do coñecemento e coidado do contorno natural. A observación sistemática en situacións diferentes e a experimentación adquiren un papel relevante na interpretación de feitos e na explicación de fenómenos ou relacións. Todo iso conduce á introdución do método científico.

Á hora de avaliar, a rúbrica de avaliación convértese para o profesor nun instrumento ou guía dunha serie de criterios avaliables de coñecementos e competencias, en distintos graos de consecución, logrados polo alumno.
Segundo o proposto na programación do curso, a avaliación realizarse a través da observación das tarefas desenvoltas polo alumnado no desenvolvemento normal da clase, a análise das súas producións, a valoración do seu caderno de clase,... e para dita avaliación utilizaranse listas de observación e de verificación.
O longo do curso realizaranse tres avaliacións correspondentes aos tres trimestres do ano académico, nas que se valorará a adquisición das competencias clave e o nivel de logro.
Nas sesións de avaliación de cada trimestres valorase o desenvolvemento do alumno, tomando as medidas precisa para mellorar dito desenvolvemento e o reforzo educativo para o alumnado que o precise por non acadar un desempeño axeitado.

Como mestra avaliarei tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensino e a miña propia práctica docente.
Os aspectos aos que atenderá son os seguintes:
a) Organización e coordinación do claustro.
b) Planificación das tarefas.
c) Participación. Ambiente de traballo e participación. Clima de consenso e aprobación de acordos. Implicación dos membros. Proceso de integración no traballo. Relación e implicación dos pais. Relación entre os alumnos, e entre os alumnos e os profesores.

Os procedementos e instrumentos existentes para avaliar o proceso de ensinanza son :
· Cuestionarios.
· Intercambios orais: entrevista con alumnos.
· Resultados do proceso de aprendizaxe dos alumnos.

Tamén se avaliará as programacións de aula co fin de establecer una avaliación plena de todo o proceso, avaliaranse os seguintes indicadores:
· Desenvolvemento na clase da programación.
· Adecuación de obxectivos, estándares e metodoloxía coas necesidades reais.

Por último, avaliarase a propia práctica docente. Como mestra avaliarei, as sesións de avaliación dos meus grupos, os procesos de ensino e a miña práctica docente en relación coa adecuación ao alumnado, co logro dos obxectivos da etapa e da área e co desenvolvemento das competencias clave. Esta avaliación incluirá, polo menos, os seguintes aspectos:

a) A adecuación dos estándares e criterios de avaliación ás características e necesidades do alumnado.

b) As aprendizaxes acadadas polo alumnado.

c) As medidas de atención á diversidade aplicadas.

d) A programación e o seu desenvolvemento, a organización da aula, o aproveitamento dos recursos do centro e os procedementos de avaliación do alumnado.

12. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRACTICA DOCENTE.

O remate do proceso, para avaliar o proceso de ensino – aprendizaxe e a práctica docente empregarase:

ACTIVIDADE INDICADORES DE LOGO

Planificación

- Planifica a práctica docente tendo en conta os estándares de aprendiza.
- Realiza a temporalización tendo en conta as horas asignadas á materia e a duración dunha sesión de traballo.
- Selecciona e secuencia os contidos de maneira progresiva e tendo en conta os aspectos particulares de cada grupo.
- Planifica as clases de maneira aberta e flexible.
- Selecciona e elabora os materiais e recursos didácticos para desenvolver a práctica docente.
- Prepara o material e proxectos que se desenvolverán na aula.
- Establece criterios, procedementos e instrumentos de avaliación correlacionados cos estándares de aprendizaxe.
- Coordínase co resto do profesorado.

Motivación

- Proporciona unha visión de conxunto dos contidos a traballar.
- Establece canles de comunicación para que o diálogo sexa fluído dentro e fóra da aula.

• Proporciona ao alumnado o apoio necesario durante o proceso de ensino - aprendizaxe.
• Desenvolve actividades de diversos tipos e características introducindo elementos novos.
• Fomenta un bo ambiente na aula.
• Promove a participación activa do alumnado.
• Fai posible a realimentación na entrega e avaliación de prácticas e traballos.
• Relaciona os contidos, os proxectos e as actividades cos intereses do alumnado.
• Organiza a aula para que o alumnado dispoña de espazo e recursos na realización de actividades e proxectos.
• Evita a repetición de actividades a fin de introducir elementos novos que motiven ao alumnado.

Traballo na aula

• Resume e repasa contidos xa traballados en sesións anteriores.
• Utiliza exemplos na introdución de novos contidos.
• Resolve as dúbidas do alumnado dentro e fóra das sesións de traballo.
• Establece tempos fóra das sesións de traballo para atender ao alumnado.
• Utiliza diferentes soportes durante as sesións de traballo.
• Selecciona actividades que permitan alcanzar os estándares de aprendizaxe e a adquisición das competencias clave.

Avaliación do proceso de ensino-apz.

• Realiza a avaliación inicial a fin de tomar as medidas individuais ou colectivas necesarias.
• Analiza os procesos e os resultados, proxectos e actividades en xeral.
• Establece medidas que permitan introducir melloras.
• Proporciona indicacións durante a realización do traballo.
• Supervisa de forma continua a realización de tarefas.
• Favorece os procesos de autoavaliación.
• Propón actividades complementarias para resolver problemas que xorden durante o proceso de ensino - aprendizaxe.
• Establece con claridade os criterios de avaliación.
• Informa ao alumnado e ás súas familias dos resultados obtidos.

13. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR A PROGRAMACIÓN DIDACTICA.

O rematar o curso valorarase a programación didáctica deseñada. E para tal fin centrarémonos en:

◦ Adecuación de obxectivos, contidos e criterios de avaliación á realidade do alumnado.

◦ Comprobación de que as avaliacións inclúe no grao de desenvolvemento das competencias básicas.

◦ Coherencia da metodoloxía empregada cos obxectivos previstos.

◦ Aplicación axeitada das medidas de atención á diversidade.

◦ Comprobación do grao de desenvolvemento das programacións.

◦ Coordinación entre docentes.

Co conxunto de todos os datos anteriores poderase avaliar globalmente todo o proceso, e así valorar a programación e acometer as reformas necesarias co fin de mellorala, usaremos como ferramenta esta lista de valoración:

ADECUACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDACTICA		**RESULTADOS ACADEMICOS**	**PROPOSTAS DE MELLORA**
Preparación das clases e materiais didácticos	Hai coherencia entre o que se programou e o desenvolvemento das clases. Existe unha distribución temporal equilibrada. O desenvolvemento da clase adecúase ás características do grupo. As tarefas están vinculadas a situacións reais, significativas e motivadoras para o alumnado.		
Utilización dunha metodoloxía	Tivéronse en conta as aprendizaxes significativas. Considérase a interdisciplinariedade (en actividades, tratamento dos contidos etc.). A metodoloxía fomenta a motivación e o desenvolvemento das capacidades do alumno/a. Aplícase a metodoloxía didáctica acordada.		

Práctica docente	Grao de seguimento dos alumnos. Validez dos recursos utilizados na clase para as aprendizaxes. Os criterios de promoción están acordados entre o profesorado.		
Avaliación das aprendizaxes	Os criterios para unha avaliación positiva atópanse vinculados aos obxectivos. Deseñouse a avaliación inicial e definiuse que facer cos seus resultados. Os instrumentos de avaliación permiten rexistrar numerosas variables das aprendizaxes. Os criterios de cualificación están axustados á tipoloxía de actividades planificadas. Os criterios de avaliación e os criterios de cualificación danse a coñecer o alumnado e familia.		
Medidas para a atención á diversidade	Adóptanse medidas con antelación para coñecer as dificultades de aprendizaxe. Ofrecéronse resposta ás diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxe. As medidas e os recursos ofrecidos foron suficientes. Aplícanse medidas extraordinarias recomendadas polo equipo docente segundo informes psicopedagóxicos. Tívose en conta medidas xerais de intervención educativa. Contempláronse medidas para alumnado con neae. Atendeuse axeitadamente ao alumnado con sobredotación. Definíronse programas de apoio, reforzo, recuperación e ampliación vinculados aos estándares		

	Avaliouse a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación e ampliación.		
Estándares e Indicadores de logros	Organizáronse os estándares en relación ás distintas unidades de programación. Definíronse axeitadamente os indicadores de logro dos estándares. Determináronse os estándares imprescindibles Están correctamente asociados estándares, instrumentos de avaliación e indicadores de logro. Os estándares imprescindibles están identificados.		
Coordinación docente (Promoción lectura, TIC, Actv. Ext.,T.T.)	Hai estratexias de promoción da lectura e da escritura. Hai estratexias para inserir as TIC no proceso de ensino. Coordinación entre o equipo didáctico. Coordinación entre o equipo didáctico. Coordinación do profesorado a nivel vertical: outros cursos e etapas. Tratamento preciso dos temas transversais. Actividades extraescolares e complementarias.		